

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/10/2021
Identifikačné číslo spisu:	8520201970
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8520201970.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. M., narodeného XX. E. XXXX, t. č. bývajúceho v A. E. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov matky Q. M., bývajúcej v A. E. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Dlugolinským, so sídlom v Starej Ľubovni, Levočská 1, a otca P. M., bývajúceho v A. E. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, so sídlom v Prešove, Hlavná 50, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 P 148/2020, o návrhu otca na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 P 148/2020, Okresnému súdu Košice I n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie veci inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podal otec maloletého dieťaťa. Svoj návrh odôvodnil tým, že existujú závažné dôvody vhodnosti spočívajúce v pôsobení príbuzných matky a jej právneho zástupcu na Okresnom súde Stará Ľubovňa, priateľských vzťahoch príbuzných matky a príbuzných jej právneho zástupcu so sudcami, možnosti ovplyvňovania sudcov zo strany príbuzných matky, ďalej uviedol, že na súde prvej inštancie pôsobí iba 11 sudcov, vyslovil nedôveru v spravodlivé konanie a rozhodovanie na súde prvej inštancie a zároveň je vylúčené, aby medzi sudcami a zamestnancami daného súdu nepanovali priateľské vzťahy, a existovali iba rýdzo profesionálne vzťahy. Poukázal aj na ním vznesenú námietku zaujatosti sudcov súdu prvej inštancie. Preto žiadal vec prikázať Okresnému súdu Košice I.

2. Matka maloletého dieťaťa ani ustanovený kolízny opatrovník sa k navrhovanej delegácii písomne nevyjadrili.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon

neustanovuje inak.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 C.s.p., na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Stará Ľubovňa) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Košice I). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) pochybnosť strany v zákonné, spravodlivé a objektívne konanie a rozhodnutie vec prejednávajúcim súdom. Rovnako nemožno za takéto okolnosti považovať ani domnienku účastníka, že mu súd nie je priaznivo naklonený a ani jeho nespokojnosť s rozhodovaním súdu, či postupom sudcu. Objektívnosť, resp. zaujatosť sudcov vec prejednávajúceho súdu nie je dôvodom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, nakoľko by mohla byť dôvodom na prikázanie veci podľa ustanovenia § 39 ods. 1 C.s.p., to však len vtedy, ak by účastník úspešne namietal zaujatosť všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť. K takejto situácii však v danom prípade nedošlo, keďže Krajský súd v Prešove rozhodoval o doslova identických námietkach zaujatosti otca maloletého dieťaťa v konaniach vedených na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4 P 125/2020 a 4 P 94/2010, a to uzneseniami z 11. februára 2021 sp. zn. 9 NcC 1/2021 a z 11. februára 2021 sp. zn. 22 NcC 1/2021, ktorými rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Stará Ľubovňa, t. j. vrátane zákonnej sudkyne v tejto veci JUDr. Srokovej, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedených na súde prvej inštalácie. Zákonnosť a spravodlivosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštalácie pre zmenu podliehajú preskúmaniu v rámci riadnych resp. mimoriadnych opravných prostriedkov.

8. Najvyšší súd záverom navyše zdôrazňuje, že na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 112 ods. 1 C.m.p.). Je tak zrejmé, že ochranu záujmu maloletého môže zabezpečiť najlepšie (najefektívnejšie) súd, ktorý sa nachádza v blízkosti maloletého, pričom primárnym cieľom je, aby konanie v takejto veci prebehlo čo najrýchlejšie. V prípade zmeny okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, je možná postupom podľa § 112 ods. 2 C.m.p. výnimka zo zásady perpetuatio fori, pričom je len na zvážení príslušného súdu prvej inštalácie, či ide o také okolnosti alebo ich zmenu, ktorá by mohla odôvodňovať záujem maloletého dieťaťa na prenesenie tejto príslušnosti.

9. Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p., a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.